

roman

GENADE

LISA BALLANTYNE

Over het boek

Genade is de mooiste wraak...

Londen, 2014. De kettingbotsing is een keerpunt voor Margaret. Ze raakt bekneld in haar auto die elk moment kan ontploffen, maar wordt op het nippertje gered door een man met een misvormd gezicht, die daarna meteen verdwijnt. Margaret herinnert zich niet veel van het incident. Ze is het gewend, haar hele jeugd zit ook vol gaten en gestolen herinneringen. Maar nu, voor het eerst, voelt ze de diepe wens om te ontdekken wie ze echt is. En wie de man is die haar leven redde.

‘Het zet je aan het denken, is moedig en daagt je uit. Dit boek is een verontrustende en verslavende leeservaring.’ – Rosamund Lupton, auteur van *Zusje*

Over de auteur

Lisa Ballantyne (Schotland, 1973) heeft jarenlang in China gewoond en werkt nu in Glasgow aan de universiteit. Haar debuutroman *De schuldige* werd een internationaal succes toen de vertaalrechten op de Frankfurter Buchmesse 2011 binnen een week aan twintig landen werden verkocht. *Genade* is haar tweede titel en zal wereldwijd verschijnen in 2015.

Van dezelfde auteur

De schuldige

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Lisa Ballantyne

Genade

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel

Redemption Road

Copyright © 2015 by Lisa Ballantyne

First published in Great Britain in 2015 by Piatkus Books.

Vertaling

Aldert Geerlings

Omslagbeeld

© Miriam Weber / EyeEm / Getty Images

Omslagontwerp

b'IJ Barbara

© 2015 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

ISBN 978 90 229 6231 2

NUR 302

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeelvoudingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Met dank aan Creative Scotland en de Scottish Book Trust,
omdat ze mij niet alleen het Robert Louis Stevenson
Fellowship hebben toegekend,
maar me ook veel inspiratie hebben gegeven.

1

Margaret Holloway Donderdag 5 december 2013

Margaret Holloway sloeg haar sjaal om haar gezicht voordat ze het parkeerterrein van de school op liep. Het was nog voor vijven, maar er was al een winterse grauwheid over de stad neergedaald. Het begon te schemeren, en de straatlantaarns wierpen aarzelend een wat voorbarig lichtschijnsel over de verijsde trottoirs. Er slierden sneeuwvlokken rond en Margaret knipperde even toen er een op haar wimpers terecht kwam. De eerste sneeuw van het jaar bracht altijd een bepaalde stilte met zich mee, alle geluiden klonken dan wat gedempter. Ze was blij dat ze even alleen was, en de nieuwe duisternis binnenliep, terwijl haar voetafdrukken de enige waren die nog op het pad te zien waren. Ze had het daarbinnen te warm gehad en de koele lucht was een verademing.

Haar auto stond aan de overkant van het parkeerterrein en de schoenen die ze aanhad waren niet geschikt voor dit weer, al had ze wel haar lange, bruine, met dons gevoerde jas aan. Ze had op de radio gehoord dat dit de koudste winter van de afgelopen vijftig jaar zou worden.

Over een paar weken zou ze vijfendertig worden. Haar verjaardag viel altijd in de schoolvakantie, maar voordat het zover was, had ze nog veel te doen. Ze had een grote handtas met documenten bij zich, die ze allemaal nog moest lezen voor de vergaderingen van morgen. Ze was een van de twee

conrectoren van de Byron Academy, en de enige vrouw in het senior managementteam, al was een van de vier adjunct-conrectoren onder Margaret ook een vrouw. Deze dag had haar zinderend van spanning achtergelaten. Haar geest was verse popcorn in hete olie, vol kabaal door alles wat ze nog te doen had.

Ze liep sneller dan ze anders in dergelijke winterse omstandigheden gedaan zou hebben, want ze was boos.

‘Doe dit niet,’ had ze de rector, Malcolm Burns, zojuist gesmeekt.

‘Het is een ernstige overtreding,’ had Malcolm gezegd terwijl hij achteroverleunde in zijn stoel en zijn handen aan weerszijden van zijn hoofd hield alsof hij zich overgaf en daarmee twee grote zweetplekken onder zijn oksels liet zien. ‘Ik weet hoe belangrijk hij voor je is en dat hij een van je favoriete “projecten” is, maar...’

‘Daar gaat het niet om. Permanent schorsen kan zijn ondergang worden. Stephen heeft zoveel bereikt...’

‘Het gerucht gaat dat hij drugs verkoopt.’

‘En ik beschouw hem niet als een “project”,’ was Margaret doorgegaan, zonder op Malcolms opmerking te reageren. Ze wist heel goed dat Stephen Hardy bij een jeugdbende had gezeten, want ze kende hem beter dan de meeste leraren. Ze was meteen na de universiteit hier op school komen werken, als lerares Engels, maar vanwege haar belangstelling voor het helpen van leerlingen die door de gaten in het systeem dreigden te vallen, was ze al snel overgestapt naar de eenheid Leerlingenondersteuning. Die had veel te maken met kinderen met gedragsproblemen, die in de gewone klassen niet konden functioneren, maar als lerares was ze geschrokken van het aantal kinderen in haar klassen die niet eens konden lezen of schrijven. Ze gaf Stephen al les sinds de eerste klas, toen ze had ontdekt dat hij op zijn dertiende nog steeds niet in staat

was om zijn eigen adres op te schrijven. Twee jaar lang had ze hem privélessen gegeven, totdat hij weer kon meedraaien in een gewone klas en ze was enorm trots op hem geweest toen hij geslaagd was voor zijn toetsen.

‘Hij droeg een mes bij zich op school. Voor zover ik kan zien is het heel eenvoudig. Hij is bijna zeventien en...’

‘Het voelt alsof je hem veroordeelt. Dit komt op het slechtst mogelijke moment – hij doet het nu hartstikke goed. Dit zal zijn zelfvertrouwen kapotmaken.’

‘We kunnen niet toelaten dat leerlingen met messen op school rondlopen.’

‘Hij liep niet met dat mes te zwááien. Het werd per ongeluk ontdekt in het gymlokaal. Je weet best dat hij dat bij zich draagt om zich te kunnen verdedigen, en niet om...’

‘Nee, dat weet ik niet. En dat doet er ook niet toe. Je moet het niet dramatischer maken dan het is. Er zijn zoveel kinderen die in het zesde jaar stoppen...’

‘Maar hij stopt niet. Jij stuurt hem van school, en dat na alle tegenslagen die hij heeft overwonnen. Eindexamen in zeven vakken, en met goede cijfers, en zijn leraren zeggen dat hij het niveau goed aankan. Dit is niet meer dan een vlekje.’

Malcolm had een nonchalant lachje laten horen en Margaret had haar woede moeten verbijten. ‘Zo zou ik het niet willen noemen.’

Ze haalde diep adem en zei toen heel rustig: ‘Deze beslissing zal een enorme invloed hebben op zijn leven. Op dit moment heeft hij nog een kans, en je staat nu op het punt om hem die af te nemen. Er zijn andere mogelijkheden. Ik wil dat je even een stap terug doet en heel zorgvuldig nadenkt.’

‘Een van ons kan nu inderdaad beter een stapje terug doen...’

‘Ik heb mijn zegje gedaan. Het enige wat ik van je vraag, is dat je er nog een nachtje over slaapt.’

Malcolm liet zijn handen in zijn schoot zakken en nadat hij ze ineen had geslagen draaide hij zijn duimen omhoog en

trok tegelijkertijd zijn wenkbrauwen op. Margaret vatte dat maar op als een bevestiging.

‘Dank je wel,’ wist ze nog uit te brengen, voordat ze haar jas aantrok.

‘Rij voorzichtig. Het is glad op de weg.’

Met haar lippen strak op elkaar geperst, lachte Margaret hem toe. Als rector was Malcolm net als zij tamelijk jong voor zijn hoge positie. Hij was begin veertig en een enthousiast bergbeklimmer. Hij was niet meer dan zeven jaar ouder dan Margaret en op een bepaalde manier waren ze bevriend. Ze hadden niet vaak meningsverschillen en hij had haar in haar loopbaan voortdurend gesteund.

‘Jij ook,’ had ze gezegd.

Terwijl ze naar haar auto liep, liet het gesprek Margaret niet los. Ze dacht aan Stephen met zijn gewelddadige oudere broer en zijn verzameling zwemmedailles van de lagere school. Ze dacht aan Malcolm en zijn insinuatie dat haar belangstelling voor Stephen iets persoonlijks was, iets emotioneels.

Het was inmiddels hard gaan waaien en de sneeuwvlokken wervelden om haar heen. Ze was moe en had dorst, en ze voelde dat haar haar nat werd. Ze zag de auto staan, viste de sleutel uit haar jaszak en drukte op de knop om het portier te openen.

Toen de koplampen oplichtten gleed ze uit. Ze had te veel spullen in haar armen om haar evenwicht nog te kunnen bewaren en dus viel ze. Ze kwam hard neer.

Toen ze opkrabbelde, drong het tot Margaret door dat ze haar knieën had opengehaald. De inhoud van haar handtas was op de grond gevallen en de documenten voor de vergadering van morgen lagen nat te worden in de sneeuw.

‘Jezus christus,’ fluisterde ze toen ze haar iPhone uit de sneeuw wilde pakken en haar knokkels schramde aan het ruwe geteerde grint.

In haar auto keek ze haastig even in de achteruitkijkspiegel

en streek met haar vingertoppen door haar donkere, kortgeknipte haar. Ze droeg het al kort sinds ze begin twintig was. Het deed haar grote ogen en ovale gezicht mooi uitkomen. Haar wimpers waren nat geworden door de sneeuw en haar eyeliner was geruïneerd. Die had in een perfecte lijn onderaan haar bovenste ooglid gelopen, wat haar ogen iets katachtigs gaf. Met haar duimen wreef ze over haar beide oogleden. De lampen van de school lichtten haar wat bij, zodat ze haar gezicht goed in de spiegel kon zien. Ze maakte een kinderlijk jonge en wat verdoolde indruk.

Ze draaide de sleutel om in het contactslot, maar de motor liet niet meer dan een kort gejammer horen.

‘Dit is toch zeker een geintje...’ zei ze binnensmonds. ‘Schiet op. Je kúnt het.’

Voordat ze de sleutel opnieuw omdraaide, wachtte ze tien seconden. Terwijl ze op haar pijnlijke knokkels blies, vroeg ze zich af of ze misschien spontaan in brand zou vliegen.

Vaak ging ze met de metro naar het werk, maar vandaag was er een storing en ze had niet het risico willen nemen dat ze te laat zou zijn.

Opnieuw draaide ze de sleutel om. De motor jammerde en liet een kuchend geluid horen, maar sloeg toen aan.

‘Dank je wel,’ fluisterde Margaret terwijl ze gas gaf en de koplampen en de radio aanzette.

Ze deed haar veiligheidsgordel om, schakelde de verwarming in, zuchtte en keek toen snel even naar een sms’je op haar iPhone, voordat ze de weg op draaide. Er stond: WE HEBBEN MELK NODIG, NEEM WAT MELK MEE ALS JE KUNT XX

De ruitenwissers bewogen op volle kracht; in de hoeken van de voorruit hoopte de sneeuw zich op.

Ze sloeg rechts af, Willis Street in, en na de Green Man Interchange voegde ze in op de M11 bij het bordje CAMBRIDGE AND STANSTED AIRPORT. Als het verkeer meezat, was het maar een halfuur rijden van de school naar Loughton, maar

vanwege de sneeuw en de grote drukte vandaag, verwachtte Margaret er minstens veertig minuten over te doen.

Onder haar ondoorzichtige legging voelde ze haar geschramde knieën prikken. Het gevoel deed haar denken aan haar kindertijd. Ze streek met haar achterhoofd zachtjes langs de hoofdsteun, alsof ze daarmee haar zorgen van zich af kon zetten.

Ben was inmiddels vermoedelijk al met het eten bezig, maar zodra ze had gegeten, zou het alweer tijd zijn om met Paula naar het buurthuis te gaan voor haar toneelcursus, en daar zou Margaret dan slappe automatenkoffie drinken terwijl ze zich inlas voor de vergadering van morgen. Als ze vroeg thuis waren, zou ze nog net op tijd zijn om de ruzie te voorkomen die Ben en haar zeven jaar oude zoontje Eliot rond bedtijd altijd kregen, omdat Eliot dan geen zin had om zijn iPad weg te leggen.

Ze was een jonge moeder, in elk geval naar hedendaagse maatstaven: vijftwintig toen ze trouwde en zesentwintig toen Paula werd geboren; twee jaar later was Eliot gekomen. Ben was freelanceschrijver en werkte vanuit huis. Soms was Margaret er jaloers op dat hij de kinderen meer zag dan zij. Ben was degene die hen opwachtte als ze thuiskwamen van school, en door de week was hij meestal degene die het eten kookte en hen met hun huiswerk hielp.

Als ze naar huis reed, verlangde ze er altijd sterk naar om ze allemaal weer te zien.

Thuis stond een zwart-witfoto op de schoorsteenmantel van Margaret, die haar kinderen voorlas toen ze allebei nog klein waren. Het was haar favoriete familiefoto, en Ben had hem genomen zonder dat ze daar erg in hadden. Ze had haar ene arm om Eliot heen geslagen, de andere om Paula, en aan hun drie dicht tegen elkaar aan gedrukte gezichten was duidelijk te zien dat ze volkomen in het verhaal opgingen. Vanavond zou het er niet van komen, want ze moesten de deur uit, maar

meestal probeerde Margaret hen nog steeds 's avonds voor te lezen.

Ze zette haar richtingaanwijzer aan en reed toen vlak voor een vrachtwagen de M11 af. Het was druk op beide rijbanen, en ze bleef op de binnenste. Voor haar reed een jeep en een groot deel van het water dat die deed opspatten, kwam rechtstreeks op Margarets voorruit terecht. Het verkeer had een snelheid van honderd kilometer per uur en de weg lag vol vieze smurrie.

Margaret minderde vaart omdat het zicht zo beroerd was. In haar koplampen wervelden de sneeuwvlokken in concentrische cirkels rond. Als ze links van de voorruit keek, zag ze de sneeuwvlokken op haar af schieten; als ze naar rechts keek kwamen ze ook recht op haar af. Doordat de sneeuw zich ophoopte in de hoeken van de voorruit, werd het zicht steeds minder. De rode achterlichten voor haar kon ze nog onderscheiden, maar verder zag ze eigenlijk alleen maar oplichtende sneeuwvlokken.

Margaret merkte niet wat haar raakte, maar ze voelde een harde klap van achteren en toen knalde de airbag tegen haar aan. Ze trapte op de rem, maar haar auto botste al tegen de jeep voor haar. Het geluid van metaal dat in elkaar gedrukt werd, benam haar de adem. De motorkap van haar auto rees voor haar op en toen werd alles donker. Ze zette zich schrap voor een hevige pijn, hield haar adem in en balde haar vuisten.

Maar de pijn bleef uit. Toen ze haar ogen weer opende, hoorde ze autoalarmen en gedempt gekrijs, en naast dat alles het druppelende, stromende geluid van water. Ze streek met haar handen over haar lijf en gezicht en kon geen verwondingen vinden, al had ze wel een doffe pijn in haar borst van de airbag. Ze probeerde het portier te openen, maar dat lukte niet, zelfs niet toen ze haar schouder ertegenaan zette. Ze wilde haar handtas pakken, maar de inhoud daarvan was

op de vloer terechtgekomen. Het was donker in de auto, de carrosserie was verbogen en ze kon niet zien waar haar telefoon was terechtgekomen. Ze leunde voorover en probeerde het linkerportier open te duwen, maar de klap had het slot beschadigd.

Ze zag een rossige gloed achter de motorkap. Het leek wel alsof de accu in brand was gevlogen.

De sneeuw bleef neerdwarrelen en vulde de ruimte tussen de motorkap en de voorruit op, zodat het leek alsof ze levend begraven werd. De nog brandende koplampen werden steeds zwakker. Margaret wreef het zijraampje schoon en duwde haar gezicht tegen het glas. Ze zag gedaanten rondlopen in het donker, die weerspiegeld werden in de olieachtige plassen waarin het licht van de koplampen van de auto's gereflecteerd werd. Die gedaanten waren mensen, besloot ze. Er was ook een flinkerend geel licht dat wel vuur leek.

'Het is goed,' zei ze hardop tegen zichzelf. Er zou hulp komen. Ze hoefde alleen maar te wachten. Ze schoof naar voren op haar stoel en zocht met haar open handpalmen de vloer af naar haar telefoon. Ze vond bijna alle andere dingen: haar lipgloss, een pakje tampons, een paar afgescheurde kaartjes voor een concert van Arcade Fire en twee verschillende haarborstels.

Terwijl ze voorovergebogen zat, met haar hoofd vlak boven de vloer, werd ze zich bewust van de stank van benzine: een smerige, scherpe lucht. Het deed haar eraan denken hoe ze als kind met haar hoofd uit het autoraampje hing in benzinstations. Ingespannen tuurde ze door het kleine, schone hoekje van de zijruit. De met gras begroeide berm had plaatsgemaakt voor een strook vuur.

Plotseling kon ze bijna geen lucht meer krijgen. Haar adem schuurde door haar droge keel.

Als het klopte wat ze nu dacht, als haar brandstoftank tijdens de botsing was gescheurd en de accu in brand was ge-

vlogen, dan liep ze het risico dat de auto zou ontploffen.

Ze wilde Ben spreken, maar nu was ze blij dat ze haar telefoon niet kon vinden. Ze zou niet in staat zijn om zichzelf in bedwang te houden en als ze hem nu belde zou ze hem daar alleen maar de stuipen mee op het lijf jagen.

Ben. Alleen al toen ze aan hem dacht, sprongen de tranen haar in de ogen. Ze herinnerde zich de geur tussen zijn schouderbladen in het holst van de nacht en de verbaasde blik in zijn ogen als ze iets zei waar hij het niet mee eens was; de manier waarop hij in elkaar gedoken over het toetsenbord in de studeerkamer zat als hij aan zijn artikelen werkte. En toen dacht ze aan Paula, die stond te springen om naar toneel te gaan, die haar eten nu al op had en zat te denken dat haar moeder weer eens te laat was. Ze dacht aan Eliot, die nu volkomen verdiept zou zijn in een spelletje op zijn iPad, zonder te beseffen in welk gevaar ze nu verkeerde en dat hij zijn moeder misschien nooit meer zou zien.

Ze keek om zich heen naar iets om het glas mee kapot te slaan en vond een zwarte, plastic ijskrabber in het vakje aan de binnenkant van het portier. Met al haar kracht slaagde ze erin om een barst in het glas te slaan.

Het enige wat ze nog kon ruiken, was benzine en haar eigen zweet – haar eigen angst. De autoalarmen hadden inmiddels plaatsgemaakt voor een aanhoudend getoeter. Ze realiseerde zich dat er nog een heleboel andere auto's bij de botsing betrokken moesten zijn. Het boze getoeter was afkomstig van bestuurders die tegen hun stuur waren gevallen. Door de kleine driehoek van schoongeveegd glas kon ze het vuur op zich af zien komen.

'Nee!' schreeuwde ze, en ze beukte met haar vuisten, haar hoofd en haar schouders tegen het zijraampje. 'Nee!' De sneeuw dempte echter alle geluid, en ze besepte dat niemand haar kon horen.

Ze wilde niet dat het zo zou aflopen. Ze had nog zoveel

plannen! Er was nog zoveel te weten, te begrijpen, te doen.

Plotseling stond er een man bij haar portier en Margaret nam aan dat het een brandweerman was. Het enige wat ze kon zien, was zijn donkere lijf. Hij rukte uit alle macht aan haar portier en ging er met zijn volle gewicht aan hangen.

‘Dank u wel.’ Ze vormde de woorden met haar mond, maar zonder geluid te maken, en hete tranen dropen over haar wangen.

Het portier gaf niet mee. De man pakte iets van de weg – een stuk metaal – en begon ermee op het zijraampje in te beuken.

‘Handen voor je gezicht,’ hoorde ze hem door het glas heen zeggen.

Margaret deed wat haar gevraagd werd – en hield een arm voor haar gezicht – maar bleef hem goed in de gaten houden en wachtte haar kans af.

De man probeerde het metaal in het slot te duwen, maar dat lukte niet, en dus richtte hij zijn aandacht weer op de barst in het zijraampje.

‘Ik krijg hem niet open,’ hoorde ze de man zeggen.

Ze keek omhoog en door een van de grotere scheuren heen kreeg ze hem te zien. Hij had een donkere trui aan, geen brandweerman.

‘Het spijt me,’ hoorde ze hem zeggen en zijn stem klonk nu gespannen. ‘Het lukt me niet en we hebben niet veel tijd meer.’

Ze beet op haar lip en legde opnieuw haar hand op de gebarsten ruit. ‘Het is goed,’ zei ze, zo luid dat hij haar kon verstaan. ‘Bedankt voor de moeite. Het is goed.’

De man drukte zijn eigen handpalm tegen het glas, en Margaret wist zeker dat ze de warmte daarvan kon voelen. Toen hij zijn hand weghaalde, liet ze haar hoofd hangen en begon te huilen. Ze voelde zich heel klein, bijna een kind nog, volkomen teruggeworpen op zichzelf.

Een paar lichtbundels schenen de benauwde auto binnen toen hij zijn hand weghaalde. Ze kreeg een strak gevoel in haar keel terwijl ze zich afvroeg hoe lang het zou duren en of ze veel pijn zou lijden. Ze hoopte op een ontploffing. Het vooruitzicht om levend te verbranden joeg haar zo'n angst aan dat ze opnieuw de ijskrabber pakte en ermee tegen de ruit sloeg.

‘Naar achteren!’

Het was de man – zijn bleke gezicht werd nu tegen de ruit gedrukt.

‘Ik probeer de ruit in te slaan, dus ga weg daar!’

Ze keek naar de stoel naast zich en sloeg haar handen voor haar ogen.

Er klonk een dof geluid en toen Margaret opkeek, zag ze de bebloede vuist van de man in de auto. Hij had door het glas heen gestompt, zodat de huid van zijn hand was geschraapt.

De kille buitenlucht stroomde naar binnen en de stank van benzine werd sterker. Met zijn blote handen rukte de man het kapotte glas uit de ruit om ruimte te maken.

‘Ik trek je erdoorheen,’ zei hij tegen haar.

‘Dat lukt niet.’

‘Pak mijn handen vast!’ Toen hij dat zei, wanhopig, met een gezaghebbende klank in zijn stem, viel de sjaal weg die hij voor zijn gezicht had geslagen.

Ze hapte naar adem, maar wendde haar ogen niet af. Zijn gezicht zag er afschuwelijk uit. Het leek wel of er een inktvis op was neergekomen: de tentakels groeiden over zijn wangen, voorhoofd en schedel en reikten tot in zijn nek. Een van zijn ogen was helemaal verwrongen om ruimte te maken voor een van de tentakels over zijn gezicht. Zijn huid glom in de vurige gloed, bleek en zonder poriën.

Margaret legde haar handen in de zijne. Hij trok haar snel door de ruit heen, al bleven haar heupen even steken, en toen hij haar lostrok, kwam ze boven op hem terecht.

Ze hapte naar adem terwijl ze op zijn borstkas lag. Ze voelde de kille sneeuw op haar wangen en hoofdhuid en was daar dankbaar voor. Ze keek op en zag de doorgroefde huid van zijn nek. Het kostte hem duidelijk moeite om op te staan en ze kon zien dat hij pijn had. Hij hielp haar overeind.

‘Schiet op, we moeten...’

Toen ze bijna de berm hadden bereikt, ontplofte de auto. De schokgolf bracht Margarets hele lijf aan het trillen en perste de lucht uit haar longen. Haar geest lichtte op van afgrijzen, maar de man trok haar tegen zich aan, trok haar de weg op en rolde haar om en om terwijl het puin rondom hen neerkwam. Terwijl hij haar tegen de grond gedrukt hield en haar naar voren rolde, voelde Margaret het grote gewicht van zijn lijf boven op zich, toen niets, toen het gewicht weer. Hij was een oerkracht, zoiets als de zwaartekracht, een onstuitbare energie. Ze voelde zich veilig hier, en dankbaar.

Margaret lag nu met de helft van haar gezicht in de sneeuw. De onbekende krabbelde overeind en sloeg de sneeuw van zijn kleren. Zijn voorhoofd droop van het bloed. Hij ging op zijn knieën zitten en met zijn ene hand om de andere, bebloede hand geklemd tuurde hij naar de felle gloed. Margaret draaide zich op haar rug en stond op. Haar schoenen waren weg, en de sneeuw drong door haar kousen heen, zodat haar voetzolen nat werden. Ze zag hoe ambulanceverpleegkundigen in groene uniformen naar hen toe kwamen hollen, maar hoorde alleen haar eigen hartslag en de brullende vlammen.

Haar auto was een vuurzee en nu zag ze dat de hele M11 was bezaaid met autowrakken. Het leek wel een autokerkhof: overal voertuigen, schots en scheef door elkaar, en de stank van brandend rubber. De blauwe zwaailichten waren ver weg omdat de noodhulpdiensten niet dichterbij konden komen.

Er ging een golf van opluchting door haar heen, zo warm als een douche. Margaret keek neer op de man die haar had gered.

‘Was u ook bij de botsing betrokken?’ vroeg ze. ‘U bent gewond. Uw hand moet gebroken zijn, en uw hoofd...’

‘Prima,’ was het enige wat hij zei. Hij wendde zijn ogen af en probeerde met zijn gewonde hand zijn sjaal weer voor zijn gezicht te slaan.

‘Het is goed,’ zei Margaret, en ze legde een hand in zijn nek. ‘Dank u wel. Zonder u was ik nu dood geweest. Nu moeten we zorgen dat u hulp krijgt.’

‘Het gaat prima.’ Hij krabbelde overeind en over de rijbaan vol met op elkaar gebotste auto’s liep hij weg, de rook, het vuur en de sneeuw tegemoet.

‘Wacht!’ riep Margaret hem na. ‘Alstublieft!’

Overall liepen nu verpleegkundigen. Ze werd in een foliedeken gewikkeld, en nadat haar hartslag was opgenomen en er een sticker op haar geplakt werd, kreeg ze te horen waar ze moest wachten; het zou allemaal goed komen. Ze gaf haar naam en adres op en kreeg te horen dat Ben op de hoogte zou worden gebracht.

Margaret zat huiverend langs de snelweg en hield het dunne folie met haar armen stevig tegen zich aan gedrukt, terwijl ze zoekend om zich heen keek naar de man met de zware brandwonden in zijn gezicht. Ze vroeg het aan de verpleger die haar hielp, maar hij schudde zijn hoofd. ‘Ik weet eigenlijk niet of ik hem gezien heb. Er zijn veel gewonden. U moet het rustig aan doen nu. Haal maar even diep adem en laat ons voor u zorgen.’

Margaret herinnerde zich de warme handpalmen van de onbekende man die de hare vastgrepen, en zijn enorme lijf, terwijl hij daar in de sneeuw geknield zat, met zijn gebroken hand tegen zijn borst gedrukt. Hij was gewond. Dat wist ze en ze wilde hem zien te vinden, zodat ze er zeker van kon zijn dat hij hulp kreeg.